

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

KÖZLERDEK

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben hazhoz nordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félévre 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja.
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Első az egészség.

Budapest szék- és fővárosban mult évben fölépelt, sok halálozást, tömördek kiadást és még tízannyi anyagi veszteséget okozott járvány nagy tanulságot adott közigazgatásunk minden rendű vezetőinek és a nagy közönségnek is. Ott, a hol gyorsan belátták a bajok főokat t. i. a kellő tisztaság és jó ivóvíz hiányát és tétovázás nélkül, megfelelő áldozattal rendet teremtettek, nyugodtan nézhetnek a forró nyár folyamán ismét fellépett, hason jellegű tömeges betegedési esetek elé, — tudva, hogy ha a lakosság csak a legegyszerűbb óvatossági szabályokat is megtartja, egyes véletlen eseteket kivéve, az oly általános lehangoltságot és károkat hozó baj be nem fészkelheti magát.

A jó ivóvíz és a legszigorubb követelményeknek is megfelelő köz és magán tisztaság az, a mit első sorban meg kell követelnünk s meg kell teremtenünk. A mi az egészséges ivó víz kérdését illeti, fájdalommal kell bevallanunk, hogy a legtöbb községünk nagy hiányt szenved tekintetben, a hol pedig megvolna a természet ezen megbecsülhetetlen áldása, ott a források és kutak környéke piszkos, sáros, a hol pedig patakok, folyók vannak, abba a mosogató teknő levén kívül egész természetesen találják, hogy sok undorító anyagot és folyadékot állandóan beledobálnak. Példa erre az Enyed városon keresztül folyó patak, melybe a hatóság sokszorosa tilalma ellenére, lopva legalább, annyiféle szemetet dobna be éjjelenként, hogy néha egy folyó kloakának látszik. Ha bő víze van, gyorsan végezi tisztító feladatát, — de ha szárazság adtán szűk mederbe huzódik vissza, egy disznóól piszkójától is sötét lesz vize. Annál nagyobb baj, hogy a rossz talaj miatt nagyon kevés az élvezhető kútviz, a forrás pedig oly messze künn van a városon, hogy miután az ivóvíz széthordása nem képez keresetágot, a legtöbb ember enyedi forrás vizet soha se ivott. Gyula-Fehérvár jobb helyzetben van, sőt Abrudbánya is, de már Vizakna megköszönné, ha bővebben állana jó forrás víz szolgálatára. Verespatak nagyköltséggel vezette be ivó vizét, M.-lgen sokáig szenvedett válságos vízhiányban, M.-Ujvárt a Maros vizét szállítja be a vízvezeték gépbe, Balázsfalva is szerencsés forrás vízvezetékével, míg ellenben vannak faluk pl. Bükkös s az ozdi és szárazvámvolgyi

községek legnagyobb része, a hol nagy szárazság idején messziről, némely helyen a Marosból kell szállítani, úgy hogy valóságos veszedelem némely szárazesztendő vízhiánya emberre, állatra egyaránt.

Elégé nem lehet mondani és elégé szigoruan nem lehet rendelni a jó ivóvíz beszerzését kutak, vízvezetékek által; de a hol megvan a jó víz, szigoru büntetéssel is rajta kell lenni, hogy az tisztán tartassék minden beszennyezéstől és ragályt okozó miázinktól, a hol pedig mindezek dacára sem lehet jó vízhez jutni, ott szűrők, vagy forralás segélyével kell ihatóvá, egészségesebbé tenni a vizet.

Tisztaság, szigoru tisztaság mindenütt, a másik főfeltétel. Nemesak a városok utcáira, piacaira, iskolákra s középületekre szól ez a szabály. Különösen tisztán kell tartatni a mészárszékeket, az élelmi szerek elárúsitóinak üzleteit, a kereskedéseket, vendéglőket, korcsmákat s más nyilt városi helyiségeket. Legtöbb hanyagságot és mulasztást azonban a magánlakásokban és iparos üzletekben lehet találni. Ki hinné el pl. hogy most is vannak a városon olyan udvarok, melyek teljes hiányban vannak a — szükség székeknél.

Mind beszélhetünk vízvezetékéről, villanyvilágításról, asphat burkolatról, ha mindezek oly házastelkek mellett vonulnak el, melyek a legprimitivebb dolgot is nélkülözik. Vannak udvarok, melyek sokszor nagyon is szemetesek, trágyahulladék, istálló és disznóól bűzösi el a levegőt, holott bizony az állatra is a tisztaság feltételül jó hatással van. Ezek ellenében először jó akaratú figyelemzetéssel, felvilágosítással, azután kíméletlen szigorral kell eljárni, mivel nemesak maguknak ártanak, hanem a közönségnek is, mert esetleg éppen az ó mulasztások, bűnös könnyelműségök által lesz háztájuk valamely járvány fenntartása általában sokkal kevesebbe kerül, mint egy járvány elfojtása, — a hatóságok a legszigorubb an járjanak el és a közönség saját érdekét tartva szem előtt, támogassa minden irányban a hatóságokat s a hol mulasztást lát, azonnal szólaljon fel.

Nyári vándorlás.

Szadellői völgy.

Letelvén az előszabott fürdőkúra, hazafelé kellett igyekeznünk. Elváltunk tehát a sok kedves

ismerőstől, elhagytuk a szép fenyves utakat, melyeket esténként oly bűvösen világítottak meg a magasban röpdeső világító mécsesek — szt. János bogárcák száza, minót itthon bizony sohse láttunk — s jókor reggel utnak eredtünk. Megállottunk Jászon, a templom nyitva volt reggeli misére s mi újra végigtekintettük a pompás, művészi díszítésű imaházat. Alig jöttünk ki, ime t. Kacsvinszky és Beke urak, mint régi ismerősöket üdvözöltek s nagyon meg voltak lepelve, midőn kijelentették, hogy bizony most csak átutazók és nem mint látogatók jelentünk meg. Eközben jött a főtiszt. prior is, egy kiváló intelligens, kellemes öreg ur, ki a multkor nem láthatott országos levéltárt mutatta meg. 1256-tól fogva találhatók itt okmányok, még pedig oly kitünően rendezve, hogy jobban már alig lehet. Mindenki tudhatja, a ki régi okmányokkal, különösen a ki a XIV. XV. XVI. századbeliakkal bajlódott, hogy sokszor mely nehéz azok pontos, helyes elolvasása. Jászon ezeket az okmányokat szépen, jól olvashatólag lemásolták, ott van az eredeti és ott a másolat. Pontos index és bő kivonat az egyes okmányokról áll továbbá rendelkezésére az évszám szerint rendezett irattárban, mely erős bolhajtásos, vastáblás szobában van elhelyezve.

Még egy rövid tekintet a pompás parkra, egy hevenyészett esónakázás a szép tavon, szívelyes bucsu s azzal bogtunk tovább. Utunk az apátság uradalmán vezetett keresztül, melyet végig gyümölcsfák szegélyeznek. Szepsiben, a legközelebbi vasuti állomáson, vonatra ültünk s rövid félóra mulva feltűntek Torna várának, a híres Turzók egyik fészkének regényes romjai. A vasuti állomáson kerestem a bérkocsit, melyet Gedeon Aladár főszbiró ismeretlenül is szives volt kirendelni. Fáy szolgabíró és egy öreg ur tudatták is mindjárt, hogy ime itt van a — főszolgabíró. Bemutattuk magunkat a kedves fiatal asszonynak, ki rögtön felajánlotta diszes fogatát s kijelenté, hogy legjobb lesz, ha pár napra hozzájuk megyünk falusi birtokukra. Ennél magasabb vendéglátást csakugyan nem láttam. Miután azonban a bérkocsi már az állomáson volt s uti programunk pontjai távozást parancsoltak, szépen megköszöntük a szives invitálást s bementünk Tornára, egy elég csinos községbe, a honnan rövid villásreggeli után neki indultunk a híres „szadellői völgy“-nek. Szadellői falu közel fekszik az óriási sziklare-

TÁRCZA.

Körüti levél.

(Szilágy-Somlyó. Otthon. Élők és halottak. Mulatságok. — Ákos. — Király-Daróc. Pléh-Máriák. Szódavíz. Földesrak. — Majtény. A „sovábok.“ — A kolera fészke. Szatmár. Szép házak, szép lányok. Papválasztás. Lapok. Firer ur Flinta — Halmi. Az ugosamegyei kasztok: Az urak, emberek és zsidók. — Retour! Zonaraham a világ közepébe.)

Szilágy-Somlyó! Az én otthonom! Végre megérkeztem a Magura égbenyuló csúcsai és a Kraszna széles habjai közé ékelt kedves talajodra! Tapodhattam hegy-völgyes utcaidat, láthattam zajgó-nyüzsgő embereidet és láthattam temetőd néma köveit, melyek néma lakókról beszéltek! Itt minden élő és minden halott jó ismerősöm. — Jól esett örvendezhetnem az élőknek és jól esett — sirnom, fájdalmasan sirhatnom a halottak felett. — Annyan is költöztek el a közelmúltban abba a temetőbe! Ugy megapadt ezen kis város társadalm! — És én annyit tudnék beszélni azokról az ujan elhaltakról; annyit tudnék beszélni különösen azok egyikéről, a legszebből, a legderakabból, a legnagyobból, egy öreg emberről... annyit tudnék beszélni! De minek az! — A ki látja az én könyveimet, az érthet engem ugyis! és a ki nem látja, annak miért magyarázgatni?... a kire csapást hoz az Isten, ad annak erőt is, hogy magába rejtse keserét s hordozza önmaga...

Nem is akartam erről írni; de néha félre csúszik a toll. Azt kívántam csupán megjegyezni, hogy

bámulatos a megfigyatozás, a mely Sz.-Somlyó társadalmi tényezői s általán lakói közt tapasztalható az utóbbi időkben. — No de ha el is hulldogálnak egyesek, csak rohannak tovább a többiek; az élet pezsgése nem áll meg. Az én szülővárosom egyike volt mindig azon vidéki városoknak, melyekben egymást érik a mulatságok. Ott időzésem rövid tartama alatt is két-tő volt: az önkéntes tűzoltóknak a Báthori-várkertben rendezett júliálisa és az országos névre vergődött kuruc-dalos Káldynak, meg néhány operaházi követőjének concertje. Mindkettő — mondják — jól sikerült.

Otthon pihenésem napjai megvoltak számlálva és bár fájt, oda kellett hagynom az otthont csakhamar.

Rég nem jártam az alföldön. Hát gondoltam, hogy mielőtt visszatérnék az erdélyi hegyek közé, megnézem valamelyik kis rekeszét Magyarországnak szívének. Szatmármegyét választottam ki e célra.

A szilágyi vasutnak Sz.-Somlyótól számított ötödik állomásán szállottam ki. Ez: Ákos. Ide már négy szatmármegyei község tornya is ellátszik. A legmesszebb látszó felé indítottam szekerünket. Végtelenek látszó tengeri és buzaöldök közt vitt utunk. És engem annyira elfogott a rég nem érzett gyönyörzet: végig tekinthetni egy darab „végtelenségen“, hogy alig vettem észre, mikor megérkezünk Király-darócra.

Mintegy 2000—2500 lélektől lakott nagy község ez. Három része van: a református, vagy magyar kerület, a katólikus vagy sováb kerület és az oláh rész.

Bejártam mindeniket és sajnálattal kellett konstatálnom, hogy az első rész a legkisebb és legromdább. Volt idő, mikor nem így állott a dolog. Hajh! de az régen volt. Akkor még a Báthoryak tulajdona volt a község nagy része.

Egyébként most a község legnagyobb nevezetessége három pléh-Mária, mely a róm. kath. templom ajtaját őrzi. Ez páratlan az egész országban. Büszkék is rá a darócziak, még tán jobban, mint szódavíz gyárukra (mert az is van itt!) meg az itt levő négy nagyságos urra (Kunffy, br. Vécsei, Gerzon és Szilágyi urakra), kik közül az első párisi lakást cserélt föl a daróczi kastélyllyal és a kik mindannyian megőrizték a régi jó magyar vendégszeretetet! (Volt alkalmam tapasztalni!)

Innen egy szomszéd községbe kellett mennem, hogy ismét vasutvonalhoz jussak. — Ez a dúsgazdag, tisztán sováboktól lakott Majtény volt. Ha nem nyult volna már is oly hosszúra e levelem, fölemlitnék egy pár jellemző dolgot e nép életéből. De így sietek körutam egyik legérdekesebb statiójához: a kolera városához.

Szatmár! Sokkal köbizmeretűbb hely, mintsem hogy részletesebben kellene ismertetnem. Csupán egy pár vonást tehát! Szatmárra soktől hallottam, hogy nagyon csinos város és egyik legjellemzőbb benne az, hogy igen sok szép temploma van. Hát ez igaz. Hanem én mégis sokkal jellemzőbbnek tartom reá nézve azt, hogy rendkívül halad. Hogy pl. csak egyet, a külsőleges haladást érintsem, fölemlitem, hogy utcain

A kisiparosok helyzete.

pedéshez; ott a víz partján pompás diófák alatt hagyva kocsinkat, — bementünk a sziklaszorosba, mely a Felsőmagyarországi Kárpátgyelet gondoskodása folytán, ösvényekkel, pallókkal igen jól el van látva.

Az elején elég tágas, kövekkel borított völgy hirtelen összeszorul. Jobbról-balról magas szirtfalak fognak körül, az ösvény hatalmas sziklaomladékokra viszen fel, míg balra a lerohanó víz tajtékzóva omlik alá pompás formájú zuhatagokban. A sziklaszoros még szűkebbé válik. A csodás alaku sziklák fenyegetőleg hajolnak el, a patok még vadabban omlik alá, partjain óriás ernyőjű lapuk zöldelnek. Helyenként egy-egy nagy szikla emelkedik ki, fedve a vadon gyönyörű virágaival és zöld moháival, míg körülé fehér habfodrokba verődve rohan a zugó víz.

Egy gyors kanyarodás balra és ime egy óriás szikla, mintegy pompás czukorsüveg emelkedik az ég felé, míg tovább a fehérmésző mint egy óriási orgona, majd mint egy várkatona tűnik fel a magasban. Fent, megmászhatlan meredek sziklalon barlang nyílások látszanak s ahova csak megkapaszkodhatott, a fenyők erdeje borítja a sziklát, míg a szepnél szebb zuhatag mentén juhar, gyertyán és más lombos fák tartanak hűs árnyékot. A mind magasabbra emelkedő szoros bámulatos változatossága tovább és tovább esalogatja a vándort, körülé szingazdag lepkék röpdésnek, a déli nap vakító fényvel vonja be a fehér ormokat. Alig tudunk megválni e rendkívül vadregényes helytől, három órai gyönyörködés után siettünk tovább.

A más községben betértünk a kocsimába, a kocsimáros sietett kijelenteni, hogy kitűnő bora van, a mely nem való minden gyomorba. A filloxera boraszító pusztítása szomorú képet nyújtott. A pincék, préházak üresen állottak, de habár az a bor volt a multnak hírnondója, a mit szódavízzel mi ittunk, mégis kijelentem, hogy azt bizony megihatta volna kocsisunk is, a ki bor helyett sört kapott.

Meredek emelkedésű magas hegyre kellett felkapunk, melyet végig kőfal szegélyezett be a mélység mellett. A tetőn nagy juhászat, tovább legerők, majd erdő következett, melyből kibukkanva, feledhetetlen kép tűnt fel: egy pompás nagy, hosszú völgy, melynek nyugoti részét a gömöri hegység 1280 méterig emelkedő csúcsai, jobbra-balra erdős hegylánc szegélyezé és közepéből egy szabályos hegykúp emelkedik a naptól aranyozott Krasznahorka régi várával. — Vágtatva haladtunk le a völgybe s rövid óramulva a községben voltunk, hol a gróf Andrásiak gazdatisztjéért a vár megtekintésére engedélyt kérve, szívesen figyelmeztetett, hogy csak siessünk fel a hegyre, mert egy társaság csak az előbb ment oda. Fáradt lovainkat a vár alatt hagyva, neki vágtunk a hegy oldalnak s utól is értük a látogatókat.

Viator.

(Folyt. köv.)

bolyongva, legalább 20—25 nagyobbabású új házat láttam épülni.

Az is elég jellemző, hogy a szép házaknak igéző szép lakói is vannak (persze a női nemből,) még pedig nagy számmal. Ritka sok itt a szép leány és szép asszony! Kár volna, ha az ók pusztításához látna az itt tanyázó kolera. — Szerencsé, hogy csak a férfiak közt s ott is az öregebbek közt pusztít. No de hál, Istennek! ezektől is elmenőben van.

Csináltt ugyis elég bajt. A forgalom a kereskedők panasza szerint, rendkívül pang s ezt bizony a gazdasszonyok is megérik s általuk mindenki.

No bezzeg nem csináltt bajt az újságíróknak; sőt nyújtottt bő tárgyat. Pedig most van ott egyéb tárgy is. Pl. a papválasztás. A szathmári reformátusoknak (a németiek külön ecclesiát alkotnak) két papjuk volt; az egyik meghalt, még pedig a nagyobb közszeretben álló és megmaradt az ellenszenvesebb. Ez pedig azt akarná, hogy ne válasszanak mellé újat, hanem kapja ő a dupla dotációt. Az ellenes párt pedig a meglévő helyébe is újat akarna, tehát kettőt. Egy harmadik párt meg akar maradni a rend mellett s csak egy újat akar választani. És mind e három párt veszekedik egymással mód nélkül. Terrenumuk van elég: Szathmárnak négy lapja van: a „Szathmár és Vidéke,” a „Szamos,” a „Szathmár” és a „Heti Szemle.”

E collegaink közt legjobb az első, melynek szerkesztője, dr. Fejes István nemcsak egy kitűnő ügyvéd, hanem egy rendkívül szellemes journalista is, ki mint a B. J. „Fírér úr Finta”-ja országszerte ismeretes. Mikor odahagytam Szathmár szépeit, levertés-

A magyar társadalomnak ma alig van osztálya, mely nagyobb hullámveréseknek volna kitéve, mint a kisiparos: nemcsak a falukban, de a városokban is egyformán.

Hogy a kisiparos mennyire meg van viselve, mily küzdelmeket áll ki, csak az tudja, a ki velük érintkezik, a ki üzleteiket figyelemmel kíséri, hallja uton-utfélen panaszaikat, látja egyes családok nyomorát, melylyel küzdenek. Valóban soknak közülök szánandó a helyzetük. S ennek igen sok oka van.

A szabad, haladni kívánó államban a szabad ipar annyi mesterembert teremtett, hogy némely városban tíz csizmadia helyett lett ötven, ötven cipész helyett kétszáz, öt kőműves helyébe három-négy annyi! A kiknek aztán fele, főleg a képzettség hiánya miatt a legprimitív munkát szolgáltatja megrendelőinek.

A létszám tehát tulszaporodott annyira, hogy egyik műhely a másik nyakán dolgozik s így nem esoda, hogy az örült kapzsi konkurencia folytán sokszor megtörténik az is, hogy egyik ember a másik kezéből ragadja ki a nehéz verejtékek szerzett keserves betevő falatot.

És ha már a munkások létszáma annyira szaporodott, csak aztán a munkamennyiség is nagyobbodott volna s a munkabér is a munkát adókkal, a megrendelőkkel némileg arányban állna?

De fájdalom nem így van. A keresetforrás a legnagyobb erőlködés dacára nem hogy nőtt volna, hanem még inkább fogyott.

A gyár és fegyveripar előnti a világrézeket sokkal olcsóbb árucikkkel, mint minőket a kéziipar előteremthet; a kéz versenyt soha nem állhat a géppel, mert ez nemcsak olcsóbban, de sokkal szabályosabban is képes dolgozni.

Az ész megeremtette a gőz- és villanyerőt, a gőz és villanyerő megölte nagyrésztben a kézimunkát, főleg ott, a hol a kisiparos ezek olcsó munkáját az újabb rendszerű „erőátvitel” útján nem használhatja. A civilizáció haladása az emberiség történetét aranybetűkkel irt vívmányokkal teszi nevezetessé, de temérdek koldus is terem, mint csaták győzelmét sokszor vérzőn és holttest garmadákon vivják ki.

Ki volna annyira erős, annyira megátalkodott, hogy geniek által teremtett haladást megátolni tudná, akarná?!

A számtalan gyár egyrésztől sok embernek ad, az igaz kenyeret, de sokkal többnek koldus-tarisznját akaszt nyakába. És ezek a kisiparosok.

A munkát elnyeli a gép, nagyon sok kisiparost pedig ma-holnap a szegénység.

Ezért nem lehet aztán csodálni, ha számtalanon ott hagyják a műhelyt s az önállóságot eldobva, egyik beáll öreg léteire vándorolnak s megy, merre lát, másiktól lesz iskolaszolga, végrehajtó, rendőr, becsüs, hivatalszolga, napszámos stb. a minek befogadja az élet.

Sok iparosban magában is ott vannak a romlás csirái, Kevészet dolgozik, azt is rosszul.

gemet az ő kitűnő elcei üzték el. Még mikor a coupéban ültem, akkor is nevettem sikerült ötletein.

Igen, mert nem sokáig időzhettem — fájdalom! — Szathmáron. Szándékom volt meglátogatni Ugocsamegyét is s most már itt is vagyok — Halmin.

Eredeti egy nép szorult ebbe a kis megyébe. Megkülönböztetnek itt nagyságos és tekintetes urakat, orosz és magyar embereket, meg zsidókat. Tehát összesen 5 kaszt van. De itt már az „emberek” nem élnek oly elkülönözve, mint pl. Szathmár megyében, vegyesen laknak a magyarok és az oroszok. Ez utóbbiak is különben egész jó magyar emberek itt még (Máramaros felé már nem annyira); a külöbség inkább csak vallási. Tehát: az „emberek” jól élnek; ha egynél lakodalom van, az egész község megjelen ott, ha egy meghal, az egész megsiratja. Az olyant, a ki temetés napon énekel, megvetik.

Az urak, a nagyságosok és a tekintetesek már egész másképp élnek: mindenik egyes igyekszik a másikat lenézni, megvetni.

A mi a zsidókat illeti, ezek — mint másutt is — nem „élnek,” hanem csak üzérkednek, kereskednek. — A fiakkeresek is ezek közül a „hernyós-sapkájú” „vuklisak” közül telik ki.

No de már igen sokat firkáltam össze-vissza; abba hagyom. Valamint, hogy igen is sokat barangoltam s ezt is abba hagyom s (a magyar állam vasutnak csufságára ne essék), röpdülök vissza Nagyenyedre.

Halmi, 1893. augusztus közepe.

B. Józsa,

Kiszabja a munkára a határidőt, aztán sohasem tartja meg, hanem hónapokig bosszantja, várhatja munkájával a megrendelőt.

Van olyan is, hogy felvállalja a munkát, csakhogy keresete, foglalkozása legyen; aztán időközben, midőn látja, hogy nem jön ki, rosszul számított, akkor ott hagyja a nyakán a félig végzett munkát s vagy újra kell vele alkudnod, vagy más felfogadnod. Időt is veszítettél, pénzt is.

Többen elfogadják a megbízást, be is végzik, hanem nincs benne köszönet.

Mások rossz anyagból dolgoznak s a munka fél ideig sem tart, mint kellene. Nincs tőke, tehát olyan anyagot dolgoz fel, a mihez olcsón hozzá juthatott.

Veszt vele nemcsak a munkás, mert a bizalmát veszítette el; veszt vele a megrendelő még többet.

Mily nagy bajok ezek s pedig kisebb-nagyobb arányban legtöbb helyen megvannak.

És a képzett jó iparos?

Van bizony hála Isten elég, dicsekedhetünk méltán velük; a kéziipar nagyon sokat haladt az utolsó évtizedben; természetesen, hogy ezek fel is vannak kapva; el is vannak munkával látva, természetesen a többi rosszul dolgozó rovására. Ezért vannak bizonyos iparágak, melyeken egyes iparosok úgy el vannak halmozva megrendelésekkel, hogy alig bírják; mellettük pedig a képzettség hiányában szenvedők száza nélkülöz.

Művelődni és haladni kell tehát, hogy megbirhassák a versenyt.

G—y E—e.

Felhívás a községjegyzői pályára készülőkhöz

A torontálmegyei községi és körjegyzői egyesület elnöksége ezennel közhírré teszi, hogy miután a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium Torontálmegyei alispánjához 1893. évi július hó 26-án 60707. sz. alatt kelt kegyes leiratával e vármegye protectoratusa alatt álló s a megyei jegyzői egyesület által fentartott „Torontálmegyei községi és körjegyzői szaktanfolyam” hézagpótló működését mindaddig, míg az állami tanfolyamok tényleg felállíthatók lesznek, nem csak nem kifogásolja, de sőt igenis kívánatosnak tartja — e tanfolyam V-ik évfolyama 1893. évi november hó 1-én ujjal megnyitattik.

Ezen tanfolyamra felvétetnek azok, a kik az 1883. évi I. t.-cz. 6 §-ában előirt elméleti képzettséget igazolják. — Ezen elméleti képzettség a VI. gym. osztály sikeres bevégezése. — Ezzel egyenrangunak tekintetnek a polgári iskolák VI. osztályáról, valamint az 1887. évi 56313., nemkülömben az 1888. évi 5715. és 1889. évi 80816. sz. belügyminiszteri rendeletekben említett középiskolákkal egyenrendű kereskedelmi és katonai szakiskolák és tanfolyamokról szóló bizonyítványok.

Azok a kik e tanfolyamra felvétetni óhajtanak 1893. évi október hó 15-ig írásilag is folyamodhatnak, azonban legcélszerűbb ha 1893. évi október 30-ig személyesen jelentkeznek, mert azt ki-ki maga tudja legjobban, hogy birtokában van-e az említett iskolai bizonyítványnak, mely esetben ha t. i. ily bizonyítvánnyal rendelkezik s erkölcsi jó magaviseletét hatóságai bizonylattal igazolja a tanfolyamra felvétetik.

A felvétel iránti kérvények Torontálmegyei alispánja nagyságos Daniel László urhoz címzetten küldendők Nagybecskerekre (megyeház I. emelet, jobb folyósó 13. sz.) ugyanitt történnek a jelentkezések is.

Tandij torontálmegyebelieknek 30 frt, — más megyebelieknek 40 frt, mely a felvételtkor egy összegben fizetendő.

A tanfolyam tartama 1893. évi november 1-től 1894. évi ápril végéig terjed.

A tanfolyamon a következő tárgyak adatnak elő, u. m.

I. Csoport.

A. 1. Általános magánjog. Bevezető s általános rész (személyek, dolgok, jogok, jogvélemény);

vagyoni részekon jogviszonyok); vényében, örökösödési

2. Községi közigazgatás

B. Különdelmi törvényközigazgatás tartás.

1. Magykülönös tekintéség, alkotmányjogok, különb — a magyar járásra, az állkormányiszervgek s a bírós

2. Magylés és kereskeüggyek közül: borászat, erdőmadarászat, rdelem, házaló utak és vámo

Pénzügyilletékek, díjakmaváltás, itaüggyigazgatás

1. Magypolitikával). B hajtó hatalom a törvényhozó hajtó hatalom

hatalom tényle a belügyminiszul. Népeségg polgárság, any XIV. t.-ö. 187 (szegény, leler Gyám és gondtetében). Rend állam rendszere rendszeti jogs

2. Köziga tettel a község

3. Község a községi szárlésre, a megyé pénzügytan és

4. Törvény

5. Tiszti i

1. Katonatusítás, honvéd solási pótdadó, katonai előfogalomozgósítás esetnai ellenőrzés.

2. Magyar közoktatásügyi és a kereskedelüggyek.

Írásbeli m husz krajcár érbővebb értesítés Nagybecsk

Vegyes hírek.

— **Esküvő.** Péter Károly a Bethlen-főtanoda egykori jeles növendéke, később kisegítő tanítója, jelenleg a magyar-gyermónostori ev. ref. hitközség közkezdveltségű lelképásztora, folyó hó 23-ikán tartotta szűk családi körben esküvőjét özv. Nagler Frigyesné kedves és művelt lelkű, szép leányával Mathildával, a nagyenyedi elemi leányiskola 5 éven át sikeres buzgalommal működött tanítónőjével. A háznál lefolyt esketést Szilágyi Farkas helyi első ev. ref. lelkész végezte, ékes beszédben áldva meg az új frigyet. Rövid de diszes lakoma után a déli 2 óras vonattal távozott a fiatal pár új lakhelyére. Kövesse őket szíves szerencsekívánatunk!

— **Hymen.** Waldmann Antal, m. kir. posta és távirtdai számtiszt folyó hó 15-ikén tartotta esküvőjét özv. Grünfeld Lipótné bájos leányával, Amáliával. Az ünnepélyes szertartást dus lakoma s kedélyes tánemulatság követte, melyen a 66 főnyi rokonság mellett a család számos tisztelő barátja is részt vett. Az ifjú pár az éjjeli 2 óras vonattal indult nászutjára, kísérve sok szerencsekívánattal. Mi is boldogságot kívánunk!

— **Baranyai Károly** posta és távirtdai tisztet Beszterczéről a nagy-enyedi postahivatalhoz helyezték át. Baranyay megyénk szülötte s pár évvel ezelőtt huzamos ideig volt a m.-ujvári működvelő társulat fardhatatlan tagja és pénztárnoka. Gratulálunk.

— **Beiratás.** A helybeli állami polgári leányiskolába és a hozzákapcsolott nőmunka tanfolyamra az 1893/94. tanévre a beiratások f. évi szeptember 2-án, 4-én és 5-én d. e. 9 órától 12-ig és d. u. 3—5-ig tartanak. Felkértek azon tisztelt szülők, kik leányaikat a polgári iskola I. osztályába szándékoznak beírni, az előző évi bizonyítványhoz kereslevelet és oltási bizonyítványt is esatolni sziveskedjenek.

— **Értesítés.** A n.-enyedi róm. kath. elemi fiú és leányiskolába a beiratások szeptember hó 1, 2 és 3-án fognak megtartatni; azelőadások pedig 4-én „Veni Sancte” val veszik kezdetüket. Nagyenyed, 1893. augusztus 26-án, Deli Ödön róm. kath. lelkész, elemi isk. igazgató.

— **Madárirtók.** Már több ízben akartuk felemleni szavunkat azon oktalan madárirtás ellen, mely különösen ez évben valóságos sportá fejlődött ki városunkban. Sajnos, hogy akadnak feleltek is, a kik az éretlen gyerekekkel versenyeznek a madarak irtásában. A legveszedelmesebb madárirtó eszköz első sorban a „flobert” puska. A „flobert” sportot különösen a vadászattal nem foglalkozók üzük tisztán idővesztegetésből, mint szórakozást. Nem csak a város belterületén, hanem kirándulnak a bükkösre s máe mulató helyekre, a hol aztán az éneklő madarakat halomra gyilkolják, sőt véletlenül még az is megtörténik, hogy egy-egy kilövött serét a sétáló publikum szemévilágát vagy életét veszélyezteti. Mint az elmúlt napokban történt, szintén egy floberező fiatal ember, a másik barátjának balkarját — csupa véletlenségből — alig 40 lépésnyi távolságból keresztül lötte. A másik nem kevésbé veszélyes madarpusztító eszköz a „gumi-puska.” A gumi-puskázást kizárólag az elemi iskolás és iparostanone gyermekek üzük, még pedig oly eredménynyel, hogy pár év mulva hirmondónak sem lehet találni egy verebet vagy éneklő madarat s a városi közönség szemét és ablaktábláit még jobban veszélyeztetik, mint a flobertezők. Királyunk születésének ünneplése estélyén is megtörtént, hogy az ünneplők közzé — valami éretlen suhanc — gumi-puskából több ízben köveccsel belőtt s a véletlennel közönhető, hogy az ünneplő közönség valamelyik tagja komolyabban meg nem sérült. — Itt az ideje, hogy az illetékes hatóság vessen véget az oktalan madárirtásnak. A „flobert” fegyver nem arra való, hogy azzal a madarakat irtsák, vagy esetleg a járó-kelek testi épségét veszélyeztessék, hanem csupán csak a céllovészet zárthelyen való gyakorlására. — A gumipuskázó gyermekekre pedig szintén felhívjuk a rendőrség figyelmét.

— **A nagyenyedi kereskedő-ifjuság** folyó hó 20-ikán rendezett nyári tánevigalma rendkívül jól sikerült Kedvező időjárás mellett, szépszámu közönség részvételével folyt le. A négyeseket circa 70 pár járta. A kedélyes mulatságot a hajnali órák zárták be. Az összes jövedelem, melynek tiszta része a szentkirályi tűzkárosultak jótékony fölségelésére fog fordittatni, meghaladta a harmadfélszáz forintot is. Szóval: szellemi és anyagi sikere teljes volt.

— **Augustialis.** A „szárazvámvolgy”-i ifjuság saját olvasó egylete javára M.-Forróban f. hó 26-án Bedő Sámuel urnál, zártkörű, kosaras jellegű táneestélyt rendezett a következő műsossal: 1. Felolvasás Péter Sámuel által. 2. Vig monológ. Előadja: Szentkovics Endre. 3. Népdalok tilinkón. Előadja: Bedő Béla. 4. Szavalt. Előadja: Gálfí Dániel. 5. Komoly monológ. Előadja: Sándor István. 6. Népdalok cimbalmon. Előadja: Bedő Irma k. a. 7. Vig monológ. Előadja: Bedő Béla. 8. Tanc kivilágos kiviraditig.

vagyoni része (birtok, dologbeli jogok, urbér s rokon jogviszonyok, kötelmi jog); családjogi része (házasság, különösen a házastársak közti jogviszonyok); öröklési jog (öröklési jogunk mai érvényében, különöse a végrendeleti örökösödés, örökösödési szerződések).

2. Községi bíráskodás.

3. Kézbesítés.

4. A büntető törvénykönyveknek a községi közigazgatást érintő része.

B. Különös magánjog (váltó, csőd, kereskedelmi törvények általános ismeretei s ezeknek a közigazgatást is érintő részei, a telekkönyvi rendtartás.

II. Csoport.

1. Magyar közjog (az alkotmánypolitikával), különös tekintettel a politikánál a terület, népesség, alkotmány, államhatalom, polgári szabadságjogok, különböző államalkatok s törvényhozásra; — a magyar közjognál a képviselő választási eljárásra, az állampolgárok állami jogi viszonyaira, kormány szervezete, politikai önkormányzati közegek s a bírói hatalom gyakorlására.

2. Magyar közigazgatási jogból a földművelés és kereskedelmi miniszterium ügykörét érintő ügyek közül: az állategészségügy, mezőrendőrség, borászat, erdőtörvény, faiskola, vadászat, halászat, madarászat, méhészet, selyemtenyésztés, kereskedelem, házaló kereskedés, mértékek, vízjog, közutak és vámokról szóló törvény.

III. Csoport.

Pénzügyigazgatás. Egyenes és közvetett adók, illetékek, díjak, vámok, egyedáruságok, szállódzsmaváltság, italméresi jog, közadók kezelése, pénzügyigazgatás szervezete.

IV. Csoport.

1. Magyar közigazgatási jog (a kormányzati politikával). Bevezető s általános rész (a végrehajtó hatalom fogalma, birtokos, gyakorlás módja, a törvényhozó hatalomhoz való viszonya; a végrehajtó hatalom szerve s szervezete, a végrehajtó hatalom tényleges gyakorlása). A különös részből a belügyminiszterium ügykörét érintő ügyek közül. Népeesség (népszámlálás, statisztika, állampolgárság, anyakönyvezés) közegészségügy (1876. XIV. t.-ö. 1875. XIII- t.-c.) Phylantropia ügye (szegény, lelenőgy, koldulás, könyöradomány). Gyám és gondnokügyi ügyek (az igazgatás tekintetében). Rendészet (a rendőri hatalom szervezete, állam rendészet, köz- és közbiztonsági rendészet, rendészeti jogszolgáltatás).

2. Közigazgatási eljárás különös és főtekin-tettel a községi ügyvitelre.

3. Községi pénzügy különös és főtekin-tettel a községi számvitel, háztartás és pénztár kezelésre, a megyék háztartására. Nemzetgazdaságtan, pénzügytan és állam-számvitel ismertetése.

4. Törvényhatósági és községi önkormányzat.

5. Tiszti iránytan.

V. Csoport.

1. Katonaügyi közigazgatás. Védtörvény és utasítás, honvédség, népfelkelés, katonai beszállásolási pótdó, katonaság löszükségletének fedezése, katonai elfogatok — és élelmezés. Mozgósítás, mozgósítás esetében behívottak segélyezése. Katonai ellenőrzés.

2. Magyar közigazgatási jogból a vallás és közoktatásügyi miniszterium ügykörét érintő ügyek és a kereskedelmi miniszterium ügyköréből az ipar-ügyek.

Írásbeli megkeresések folytán, ha a levélhez husz krajcár értékű postabélyegjegy csatolatik, bővebb értesítést nyujt az igazgatóság.

Nagybecskerekén, 1893. évi augusztus hó.

Schiller Lipót,
begazsantgyörgyi községi jegyző
a torontálmegeyi jegyzői egylet elnöke.

— **A Kárpát-egyesület „Erdély” c. lapjának** most jelent meg a 7—8 számú kettős füzet. Az élénken és változatosan szerkesztett lap közleményei egytől-egyig érdekesek, a mi Veress Endre szerkesztő buzgalmát és tudását dicsérik. A lap élén Hanusz István, az ismert természettudós ír „A természet játékaíró Erdélyben” címmel. A hegyalakzatok idealizált formáiról mond el benne tanulságos megfigyeléseket. Következik azután Hajducs Józsefnek a „Hunyadmegeyi vasbánya telapok”-ról írt fejtegetése 3 szép kivitelű képpel, melyek a vajdahunyadi nagy olvasztót, a gyalári vashegyet és a kötélpálya állványt mutatják be. Igen helyes következtetésekkel a „Külföldi turista egyesületekről Hangay Oktáv ír ismertést. Láthatjuk ebből, hogy mi még mennyire hátra vagyunk és mennyit kell még tennünk, hogy a külföldi turista egyleteket utolérjük. Jellemző adat, hogy a külföldi turista egyleteknél a tagsági díj 2-szer, 3-szor nagyobb a miénkénél, sok helyt egyedül az osztálypótlék nagyobb, mint a mi egyesületünk mindkét tagdíja. A „Tordai sósfürdőről” Hankó Vilmos dr. ír kisebb cikket és azután következnek a torda-aranyosmegeyi és alsófehérmegyei osztályok kirándulásainak leírása, amaz a vidalyi kőre Radnóti Dezsőtől, emez a Csáklya kőre Varró László drtól Mindkettőről most jelenik meg először részletesebb leírás. A „Reketői erdészlakról” Veress Endre ír, képen is bemutatván e regényes fekvésű erdészlakot. Herman Antal dr. folytatja nagyob szabásu cikkelyét „A hegyek kultusza Erdély népeinél” címmel, egészen új adatokat mondván el a néprajz köréből. Szövegében van bemutatva a kerői fürdő, melyről Szougoth Kristof ír szellemes sorokat. Az apróbb rovatok is tartalmaznak és gazdagok. — Az „Erdély”-t az E. K. E. tagjai 3 frt tagsági díjuk fejében ingyen kapják. Kívánatos tehát, ha e tevékeny és közhasznu egyesületbe minél többen belépnek. Ivekkel Radnóthi Dezső titkár Kolozsvárt készséggel szolgál.

— **Helyreigazítás.** Lapunk 34-ik számának „hirdetések” rovata alatt megjelent 3956—893. tkv. számú árverési hirdetemény első és második sorában. „Hosi Anna szül. Hovtignak” helyett **Hori Anna szül. Kovrignak** olvasandó.

— **Tyukszemek** a következő módon távolíthatók el: A lábujj körül egy darabka bőrt tekerünk, minek előtte abba egy tyukszem nagyságu lyukat vágunk, úgy hogy a tyukszemet ne fődje el a bőr Ezután zöld viaszt tartunk az égő gyertya fölé és a tyukszemre hagyjuk csepni. 14 nap mulva a tyukszemből mitsem látunk azon a helyen, a hol az létezett.

Csarnok.

Ifju tavasz . . .

Ifju tavasz nyiló virágszála,
Tuskefának van rajta tanyája.
Nyilna szegény; ideje, de sorsa
Tuskebokor közepébe toltá.

Ifju szívem szerelemre gyulva,
Hejh! ha rája bánat nem borulna!
Tuskebokor ütött tanyát rajta
Tavasz jöttén fejét őszre hajtja.

Hejh, ha volna búm ki eltemesse.
Ifju leány, vagy tüzes menyecske,
Bús szívemnek vidámitó ének,
Oly lassan nem folynának az évek.

Szívemnek is volt nem rég virága,
Tüzes szemű, barna kis leánya.
Hejh, a csalfa hamar hűtlenné lett
Hervadó ősz búsan hajlik télnek.

Vidám tavasz elérkezett újra,
Pajkos gyerek fűzfásipját fujja.
Hejh, csak szívem buslakodik rajta,
Mert nincs a ki vidám szóval, vig nótvál tartsa.

Czeglédi Miklósa.

A kolozsvári keresk. akademia tanulmányutja.

Irta: VERESS ENDRE.

(Folytatás.)

S most végére jutva hosszu utleírásomnak befejezésül legyen szabad még tanúságainkból és tapasztalatainkból egyet-mást lejegyezni.

A mindenfelől beszerzett utazási és egyéb árkedvezmények folytán az egész körut összes költségeire csak 36 frtot fizetett egy-egy növendék

és e rendkívül olesó díjnak tulajdoníthatjuk, hogy növendékeinknek közel 1/2 része velünk jött hódító tanulmányutunkra. Mert hódító volt az valóban. Itthon meghódítottuk városaink, kollégáink barátságát, kik mindenfelé tárt karokkal fogadtak, Szerbiában meg valóságos nemzeti missziót teljesítettünk és a kölcsönös ismerkedés, a testvérisülés bizonyára elő fogja mozdítani a két nemzet közti rokonszenvet. Látogatásunk ott jó emléket hagyott hátra. A belgrádi sajtó vezéroi között üdvözölt, s ezek egyikében pl. ezeket olvashattuk:

„Nem az illemszabta fogadtatás volt az, melyben a belgrádiak a magyar diákokat és azoknak érdemdu tanárait fogadták, hanem az az igazi és őszinte közvetlenség, hol csak a szív a szívhez beszél. — Mennyivel többet ér az ilyen közvetlen érintkezés, mint ezer meg ezer iv teleirt diplomáciai jegyzék! Hátha még az irányadó körök onnan is, tőlünk is közvetlen érintkezzenek! Mennyi félreértések, mennyi gyűlöletnek, mennyi rozszakaratu hazugságnak vennék az elejét.“

A mi pedig ifjúságunk magatartását és fellépését illeti, örömmel tapasztaltuk, hogy az, intézetünk jó hirnévéhez méltóan képviselte akadémiánkat. Érdeklődést tanusított minden iránt, a mi gyakorlati ismereteit szaporította, látókörét szélesbítette és a növendékek nagyrésze rendes naplót vezetett a látottakról vagy hosszú tudósítások-referált haza szüleinek. Egész emlékezetes tanulmányutunk ideje alatt semmiféle kihágás vagy rendtelenség, baleset vagy betegség nem történt és szerénytelenség nélkül kell feljegyeznünk azt, a mire oly büszkék vagyunk — hogy mindenfelé a merre jártunk, nem győzték eléggé csodálni azt a nagy fegyelmet, rendet, szolgálatkészséget és szerény, udvarias magaviseletet, melyet növendékeinknél tapasztaltak.

(Vége.)

Közgazdaság.

Az Osztr. Magy. birodalom első általános tisztviselő egylete.

Az 1893. év első felévi üzletkimutatásából a következő fontosabb adatok kiveendők ki:

Az életbiztosítási osztálynak folyó évben 3504000 frt tőkéről és 26000 forint járadékról szóló 3191 biztosítási ajánlat lett elő terjesztve és 2849000 forint tőkéről és 23200 forint járadékról szóló 2770 biztosítási kötvény lett kiadva. Az egylet biztosítási törzse folyó év június hó végén 68345 érvényben levő, 66652000 forint tőkéről és 432000 forint járadékról szóló biztosítási kötvényből állott. Halálesetek következtében a folyó évben 479500 forint tőkéről és 479 frt járadékról szóló 502 biztosítási kötvény vált esedékessé.

Azonkívül a folyó évben esedékes kiházasítási biztosítások fejében 163800 forint lett kifizetve.

Az egylet működésének kezdetétől a biztosított esemény beállításának következtében 13442000 forint lett kifizetve. Az 1893. év első felében a díj-tartalék 1892. év végével 12893000 forintot és az egylet összes vagyona 15122000 forintot tett. A tisztviselő egylet fenállása óta kártársoknak azok özvegyeinek és árváinak segély címen, továbbá vagyonatlan tisztviselők gyermekeinek ösztöndíjakra, gyógy és kezelési díjakra, az állás és munkaközvetítő egylet céljainak előmozdítására stb. hasonlóan segélyezésekre összesen 361484 forintot fizetett ki.

Ezen egylet takarékos és előlegezési társulatai a biztosítási szerződvény (palize) letéti helyezése és fizetési előjegyzés, kezesség vagy másnemű fedezet biztosítása mellett meghatározott számú havi csekély részletekben történő visszafizetésre kölcsönöket is nyújtanak.

A tisztviselő egylet mindenkor követett azon alapelveit, hogy az esedékes kifizetéseket a szükséges okmányok előterjesztése után azonnal érvényesíté, különösen az újabb időben általános köszönetet és elismerést nyert. A tisztviselő egylet összes munkatársának ezentul is folytatandó hasznos közreműködése mellett előreláthatólag továbbra is fog fejlődni, különösen pedig akkor, ha a tisztviselő kártársak ugy családjaik javára — mint az összes tisztikar érdekében az egylet kipróbált, áldásos berendezéseiben minél számosabban résztvennének. Megjegyezzük végül — miszerint a tisztviselő egylet életbiztosítási osztályához bárki — tehát nem egyedül tisztviselő — beléphet és a szükséges fölvilágosítással, alapszabályokkal

és díjtáblákkal bárkinek készséggel és díjmentesen szolgálnak a központi vezetőség, a helyi választmányok és az ügynökök.

Üzenetek a szerkesztőségből.

S. I. — „Csiba Márton takarójá“nak historiáját ügyesen írta meg ön Közre fogjuk adni mihamarabb.

E. L. — Becses ígéretnék teljesítését várjuk.

Sz. V. — Sokkal jobban ír ön prózában prózai, de igen hasznos dolgokról, hogysen közönségünk jó véleményét versezetével köckára mernék tenni.

Sz. Ü. — Egy kis türelmet kérünk.

L. D. — Öntől is egy kis várakozást kérünk.

A szépirodalmi rovatok vezetője.

Piaci árak

Nagyenyeden, 1893. év augusztus hó 24-én.

Egy hektoliter tisztabuza	—	5	frt	—	kr.
„ „ elegy „	—	4	„	50	„
„ „ rozsa	—	4	„	—	„
„ „ kukoriceza	—	3	„	90	„
„ „ zab	—	2	„	50	„
Marha hus kilója	—	—	—	44	„
Borju „	—	—	—	44	„
Sertés „	—	—	—	40	„
Egy köbméter fa	—	2	„	75	„

Felölös szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.
Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

Hirdetések.

Egész selyem, mintázott Faulárdokat

(mintegy 450 különböző fajban), méterenkint 85 krtól 3 frt 65 krtól — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krtól szállít — sima, köckás, esikos, virágos, damasztolt minőségben (mintegy 230 féle dispozió és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér és vámmentesen HENNEBRG G. (es. kir. udv. szállító) selyemgyára a ZÜRICHBEN. Minták post-fordulóval küldetnek. Svájczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

1866—1893.

tkvi.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság által, a kir. kincstárnak Válean Juon elleni végrehajtási ügyében, végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 113 frt 89 kr. tőkekövetelés és ennek járuléka, valamint jelenlegi eszményi bélyeggel, 4 frt 65 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Válean Juonnak az elekesi 7. sz. tjkvben A + 2—9 és 20 sz. alatti ingatlanaira 617 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés 1893. évi szeptember hó 15-ik napján délelőtt 9 órakor Elekes községben fog megtartatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át végrehajtató kivételével készpénzben vagy óvadékképes érték-papirban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre válta után, 3 egyenlő arányban, illetve részletben 15, 30, 60 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt a n.-enyedi kir. adóhivatal mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint tkvi. hatóságnál és Elekes község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbírósa mint tkvi. hatóság.
Nagyenyed, 1893. április hó 30-án.

CSERNÁTONI VAJDA PÉTER,
járásbíró.

2769—1893.

tkvi.

Arverési hirdetmény.

A n.-enyedi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság által a n.-enyedi kisegítő takarékpénztárnak fugadi Ogyán Pável elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 100 frt tőke, ennek 1888. évi június hó 20-ik napjától járó 8% kamatai 18 frt végrehajtási, már megállapított, valamint jelenlegi 6 frt 80 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Ogyán Pávelnek a fugadi 31. sz. tjkvben A I. 46/2, 47/2, 244/2, 311/2, 529/1, 678/2, 708/2, 1121/3, 1344/1, 1948. hrsz. a. ingatlanokra, melyek közül a 678/2. hrsz. szőlőt 19 frt 80 kr és a 708/2 hrsz. szőlőt 23 frt szőlődézma terheli, 368 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés 1893. évi szeptember hó 19-ik napján d. e. 9 órakor Fugad község házánál fog megtartatni.

Arverezni szándékozók végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes érték-papirban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre válta után három egyenlő részletben 30—30 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint tkvi. hatóságnál és Fugad község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.
Nagy-Enyed, 1893. évi jun. hó 10-ik napján.

CSERNÁTONI VAJDA PÉTER,
járásbíró.

Nyomatott Wokál Jánosnál Nagyenyeden, 1893.

1867—1893.

tkvi.

Arverési hirdetmény.

A n.-enyedi kir. járásbírósa mint tkvi. hatóság által Indrész Tenaszienak Pakurar Todor elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 77 frt tőkekövetelés és ennek 1892. évi márc hó 7-ik napjától járó 6% kamatai, 13 frt 80 kr perbeli 6 frt 82 kr végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 5 frt 65 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Pakurar Todorinak a nyirmezeti 259. sz. tjkvben A + 1—6 rsz. a. foglalt és a nyirmezeti 261 sz. tjkvben A + 2 rsz. a. foglalt ingatlanbóli 24/48-ad rész jutalékára 1300 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés 1893. évi szeptember hó 16-ik napján délelőtt 9 órakor Nyirmezeti községben fog megtartatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át végrehajtató kivételével készpénzben vagy óvadékképes érték-papirban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben 15, 30, 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt a n.-enyedi kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság, mint tkvi hatóságnál és Nyirmezeti község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbírósa, mint tkvi hatóság.
Nagy Enyed, 1893. ápril 30-án.

CSERNÁTONI VAJDA PÉTER,
járásbíró.

2331—1893.

tkvi.

Arverési hirdetmény.

A n.-enyedi kir. járásbírósa, mint tkvi hatóság által Alsó-fehérmegyei tiszti főügyésznek a kir. kincstár képviseletében Hada Stefán elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 47 frt 48 kr tőke, ennek esedékes 6% kamatai 3 frt 65 krajczár végrehajtási már megállapított, valamint az eszményi 1 forint 65 krajczár bélyeggel, jelenlegi 4 forint 65 krajczár és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Hada Stefánnak az ispánlakai 347 sz. tjkvben A + 1, 2, 6, 7 rsz. a. ingatlanára 111 frt, valamint az ispánlakai 37 sz. tjkvben A + 2 rsz. alatt foglalt ingatlanára 196 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés 1893. évi szeptember 19-ik napján délelőtt 9 órakor Ispánlakán fog megtartatni.

Arverezni szándékozók végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes érték-papirban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben 15, 30, 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt a n.-enyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint tkvi hatóságnál és Ispánlaka község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Nagy-Enyed, 1893. május hó 19-én.

CSERNÁTONI VAJDA PÉTER,
járásbíró.

Egy jó családból való fiu

2—3

TANONGZUL,

azonnal felvétetik Harmath Miklós fűszer, festék, liszt és szövő-gyapot-áru üzletébe

NAGY-ENYEDEN.

Férfi s női betegségek,

mint bujakór, fekélyek, bőrkütegek; folyások és hólyag-hurut a legidősebb alakban is, nem a közönséges, hosszadalmas befecskendezésekkel, hanem

irrigáció által saját készülékemmel s új gyógymódom szerint

vagy esetleg helyi endoszkopikus kezeléssel is

alaposan s sikeresen

kezeltetnek. Stricturák, az aggkórban fellépő vizeleti nehézségek; agybeszennyezés, óalamint nemi gyengességgel párosult gerinegbajok

galvano-mechanikai módon

sikeresen gyógyíttatnak.

Orrfékelyek s orrnak bedugulása, valamint a szájsz. orrnak büzsége az általam feltalált s több 100 esetben kitűnő eredménnyel használt

orresapkészülékemmel

rövid idő alatt alaposan gyógyíttatnak.

Galandférgek, melyek a legerősebb kuráknak ellenállottak, németországban készült gyógyszeremmel 3 óra alatt gyökeresen eltávolíttatnak.

Dr. Fischer Adolf, orvos-sebész tudor, műt. s nőgyógyász, a „Nyilvános gyógyintézet“nek rendelő főorvosa s speciálista 27 év óta.

Budapest, Ó-utca 5. sz. I. em. Rendel. d. u. 2—5-ig.

Csak díjazott levelekre válaszolok s gyógyszerokről is gondoskodom.

2—26

Szer

A KIA

lap s

közle

Ki

Wokál

az elő

bérme

Kértrato

Az erdély megye

Mégis

fejlődik, erő kálmi; amin bátra hord tik tényekre anyagi előn szellemet és fogadja a b köréjük gyü got és bizik

Igy va donság inge lan, új tért egy kis sik zönség figy

E figy letén még e ben, mint a melynek ifj pontot képe gyékn legsz vidékre.

Most, emlékezetün megragadó valóságos di juk, hogy n körből, miér mal képvise szavakban, e gyönyörű

Az E. latot tett vá felföldi rész kóknak, kik oly változato Bucsum, V retetéről s a melni és m

Hog

A term mindenki cso törvényeinek lét, félbren leme s annak

Régen, járták, egysze Vulkan ur há Mert a tűz i s a világ lega feledkezett a zony más szé pörlekedett, b esett. Hiába sem tehetett több tört ese

Végre pogányokat i goru erkölcs De a szerelen a mai Detona esendes éjle vele szemben kán ért és h